

Bruxelles, 18. siječnja 2022.
(OR. en)

5339/22

ECOFIN 40
UEM 12
SOC 24
EMPL 20

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 5078/22

Predmet: Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2022.
– Zaključci Vijeća od 18. siječnja 2022.

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Izvješću o mehanizmu upozoravanja za 2022. koje je Vijeće odobrilo na 3843. sastanku održanom 18. siječnja 2022.

IZVJEŠĆE O MEHANIZMU UPOZORAVANJA ZA 2022.

– Zaključci Vijeća ECOFIN –

Vijeće (ECOFIN):

1. UVIĐA da se gospodarstvo EU-a oporavlja od recesije nakon izbijanja bolesti COVID-19 početkom 2020., iako su gospodarski izgledi i dalje vrlo nesigurni u kontekstu nedavnog naglog povećanja stopa zaraze. NAPOMINJE kako je ponovno pokretanje gospodarstva dovelo do znatnog povećanja potražnje, ali je aktivnost trenutačno ograničena zbog uskih grla u opskrbi. POTVRĐUJE da je pandemija pogoršala makroekonomske rizike i povećala razlike u gospodarskim rezultatima i nejednakosti unutar i diljem EU-a i država europodručja.
2. ISTIČE važnost nastavka provedbe postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže i POZDRAVLJA Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2022. kojim započinje njegov jedanaesti godišnji ciklus. NAGLAŠAVA važnost ranog utvrđivanja, sprečavanja i ispravljanja neravnoteža koje otežavaju pravilno funkcioniranje gospodarstava država članica, ekonomske i monetarne unije ili gospodarstva Europske unije u cjelini.
3. OPĆENITO SE SLAŽE s procjenom Izvješća o mehanizmu upozoravanja u pogledu razvoja makroekonomskih neravnoteža u EU-u i unutar europodručja te novih rizika. NAPOMINJE da je nagla recesija 2020. prekinula ispravljanje makroekonomskih neravnoteža povezanih s visokim privatnim, državnim i vanjskim dugovima. Osim toga, veliko javno i privatno zaduživanje koje je poduzeto radi očuvanja radnih mjesta i proizvodnih kapaciteta te ublažavanja posljedica pandemije za obitelji i poduzeća povećalo je dugove vlade i privatnog sektora. Nakon prošlogodišnjeg znatnog povećanja udjela duga nedavno su se stabilizirali ili su se počeli smanjivati u većini država članica EU-a zahvaljujući znatnom gospodarskom oporavku, kao i akumuliranim većim uštedama kućanstava i poduzeća tijekom pandemije. POTVRĐUJE kako pogoršanje kvalitete javne i privatne imovine može utjecati na bilance financijskih institucija, čija je profitabilnost i dalje niska u većini država članica.

4. PREPOZNAJE činjenicu da je pandemija privremeno utjecala na vanjske račune, ali nije iz temelja promijenila obrasce kretanja tekućeg računa. PRIMA NA ZNANJE da se tekući račun europodručja u 2020. privremeno smanjio, ali i to da 2021. snažno raste i vraća se na prethodnu razinu. POTVRĐUJE kako i dalje postoji veliki suficit tekućeg računa za europodručje u cjelini, što upućuje na to da postoji prostor za održavanje potražnje. NAPOMINJE da su suficiti tekućeg računa u nekim državama članicama i dalje veliki te da su se vanjski računi privremeno pogoršali u državama članicama u kojima je prekogranični turizam značajniji, uz pojavu znakova ispravaka, uključujući u nekim državama članicama s velikim negativnim neto međunarodnim investicijskim pozicijama.
5. PRIMA NA ZNANJE činjenicu da su tržišta stambenih nekretnina postala još dinamičnija tijekom ove krize i da su rizici od precijenjenosti stambenih nekretnina u porastu, što povećava zabrinutost, posebno u državama članicama u kojima je dug kućanstava visok. NAPOMINJE da bi se pritisci troškovne konkurentnosti mogli snažno povećati zbog oporavka, uslijed određenog nedostatka radne snage i trenutnog porasta cijena energije, posebno u državama članicama koje su manje pogođene krizom.
6. POZDRAVLJA visokokvalitetnu analizu u Izvješću o mehanizmu upozoravanja i CIJENI činjenicu da Komisija i dalje upotrebljava analitičke okvire razvijene uz savjetovanje s državama članicama. POZDRAVLJA to što je u ovo izvješće i dalje uključena procjena mogućih posljedica krize na makroekonomsku stabilnost i razvoj postojećih makroekonomskih neravnoteža u budućnosti. To je posebno važno s obzirom na znatnu nesigurnost u pogledu svih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19. PODSJEĆA na još uvijek znatnu nesigurnost u pogledu razvoja gospodarstava i ISTIČE potrebu za oprezom u donošenju zaključaka o neravnotežama na temelju podataka o prognozama.

7. PRIMA NA ZNANJE namjeru Komisije da provede detaljna preispitivanja za dvanaest država članica za koje je Vijeće 2021. utvrdilo postojanje neravnoteža ili prekomjernih neravnoteža. NAPOMINJE da će se u detaljnim preispitivanjima 2022. također procijeniti kako je došlo do tih neravnoteža i analizirati njihova ozbiljnost i razvoj te odgovor politika država članica kako bi se ažurirale postojeće evaluacije i procijenile moguće preostale potrebe politika. SLAŽE SE kako je potrebno pomno pratiti rizike u nekim drugim državama članicama za koje se detaljna preispitivanja u ovoj fazi ne smatraju opravdanim, posebno u odnosu na snažan rast cijena stambenih nekretnina, u nekim slučajevima u kombinaciji s rastućim privatnim dugom, razlikama u troškovnoj konkurentnosti i međudjelovanjem državnih i vanjskih bilanci.
8. ISTIČE da je sprečavanje i ispravljanje makroekonomskih neravnoteža i dalje je ključno. PODSJEĆA da se sprečavanjem i ispravljanjem makroekonomskih neravnoteža povećava sposobnost država članica da odgovore na šokove i podupire gospodarska konvergencija te da smanjenje neravnoteža dovodi do pozitivnih učinaka prelijevanja diljem europodručja i država članica EU-a.
9. SLAŽE SE s time da Mehanizam za oporavak i otpornost pruža priliku EU-u da podupre oporavak i izađe iz krize snažan i otporan. POTVRĐUJE da se pravodobnom, potpunom i djelotvornom provedbom planova za oporavak i otpornost može doprinijeti smanjenju neravnoteža i mogu ublažiti makroekonomski rizici. POZIVA na osiguravanje primjerenih odgovora politika kako bi se riješio problem neravnoteža te povećali produktivnost i potencijal za rast, kao i konkurentnost gospodarstva EU-a.
10. PODSJEĆA na to da će Vijeće u sklopu preispitivanja okvira o gospodarskom upravljanju EU-a raspravljati o zakonodavstvu kojim se uređuje postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže.